

***Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi  
na terenie Gminy Mielnik za rok 2021***



Mielnik, 26.04.2022 r.

## **I. Cel przygotowania oraz podstawa prawna sporządzenia Analizy**

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Mielnik za rok 2021 została sporządzona w celu realizacji zobowiązań nałożonych na organ wykonawczy gminy przez obowiązujące w Polsce prawo w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi.

Analiza ta ma zweryfikować możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania, a także potrzeb inwestycyjnych, kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Ma również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków określonych w ustawie, a także ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy. Głównym celem analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Podstawą prawną analizy jest art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz.U. z 2021 r., poz. 888).

## **II. System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Mielnik.**

W związku z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina Mielnik zorganizowała kolejny przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych położonych na jej terenie oraz z domków letniskowych i innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Firmą wyłonioną w przetargu z którą podpisano umowę na okres jednego roku jest Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Hajnówce, ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka.

Rada Gminy Mielnik Uchwałą Nr XVIII/131/20 z dnia 30 października 2020 r. ustaliła szczegółowy sposób i zakres świadczenia w/w usług. Ustalono, iż odpady komunalne będą odbierane z następującą częstotliwością:

a) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne:

- *zabudowa jednorodzinna*- co najmniej raz na dwa tygodnie w okresie od 1 kwietnia do 31 października i raz w miesiącu w okresie od 1 listopada do 31 marca,
- *zabudowa wielorodzinna*- raz w tygodniu w okresie od 1 kwietnia do 31 października i raz w miesiącu w okresie od 1 listopada do 31 marca,

b) selektywnie zebrane odpady komunalne:

- *zabudowa jednorodzinna*:

- szkło- raz na kwartał,
- tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe- raz w miesiącu w okresie od 1 czerwca do 31 sierpnia i raz na dwa miesiące w okresie od 1 września do 31 maja,
- papier i tektura- raz na kwartał,
- bioodpady- co najmniej raz na dwa tygodnie w okresie od 1 kwietnia do 31 października i raz w miesiącu w okresie od 1 listopada do 31 marca.

- *zabudowa wielorodzinna*:

- szkło- raz na kwartał,

- papier i tektura- raz na kwartał,
- tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe - raz w miesiącu w okresie od 1 czerwca do 31 sierpnia i raz na dwa miesiące w okresie od 1 września do 31 maja,
- bioodpady- raz w tygodniu w okresie od 1 kwietnia do 31 października i raz w miesiącu w okresie od 1 listopada do 31 marca.

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych odbywa się w systemie workowym:

- worek żółty- tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe;
- worek zielony- szkło;
- worek niebieski- papier i tektura;
- worek brązowy- bioodpady.

Na terenie Gminy Mielnik funkcjonował Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który prowadzony był przez Gminę Mielnik, a jedynie odpady odbierane były przez firmę wyłonioną w drodze przetargu. Właściciele nieruchomości objętych gminnym systemem zbiórki odpadów komunalnych w ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogli na bieżąco od poniedziałku do piątku oraz w pierwszą sobotę miesiąca dostarczyć do PSZOK następujące frakcje odpadów komunalnych: papier i tektura, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony (do 4 szt., rocznie na gospodarstwo domowe), bioodpady oraz odpady budowlano-remontowe (z remontu prowadzonego we własnym zakresie w ilości do 800 kg rocznie na gospodarstwo domowe), popiół, baterie i akumulatory.

Zużyte baterie można było również wrzucać do pojemników ustawionych na terenie Urzędu Gminy Mielnik i w Zespole Szkół w Mielniku. Przeterminowane leki można było umieszczać w odpowiednio oznaczonym pojemniku ustawionym przy Ośrodku Zdrowia w Mielniku.

Odpady komunalne ulegające biodegradacji gromadzone były w przydomowych kompostownikach i wykorzystywanych na własne potrzeby lub dostarczane do PSZOK. Punkt ten bowiem miał na celu umożliwienie regularnego wyzbycia się odpadów z nieruchomości.

Systemem objęte zostały nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Pozostałe nieruchomości, na których powstają odpady komunalne, zobowiązane są do zawierania indywidualnych umów pomiędzy konkretną osobą/właścicielem/firmą, a przedsiębiorcą wpisanym do Rejestru Działalności Regulowanej, prowadzonym przez Wójta Gminy Mielnik.

Sposobu naliczenia opłaty dokonano wybierając metodę- od osoby zamieszkującej daną nieruchomość w przypadku nieruchomości zamieszkałych, natomiast w stosunku do domków letniskowych i nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe ustalono stawkę ryczałtową za rok. Gmina zapewniała dostarczenie na posesję w ramach ponoszonej opłaty koszy na zbiórkę odpadów niesegregowanych oraz worki na segregację.

### **III. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.**

Na terenie Gminy Mielnik nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne przekazywane były do Zakładu

Zagospodarowywania Odpadów w Hajnówce. Tam poddawane były mechaniczno-biologicznemu przetwarzaniu (proces R-12) w celu wysegregowania odpadów które można poddać recyklingowi lub odzyskowi.

W 2021 roku z terenu Gminy Mielnik odebrano 260,86 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Z danych przekazanych przez ZZO w Hajnówce za I i II półrocze 2021 r. wynika, że średni procentowy odzysk poszczególnych rodzajów odpadów wysegregowanych z odpadu 20 03 01 to:

- 8,92 %- odpady opakowaniowe oraz odpady surowcowe z mechanicznej obróbki odpadów (tj. 15 01 01, 15 01 02, 15 01 03, 15 01 04, 15 01 05, 15 01 07, 17 04 05, 19 12 02)- przekazane zostały przedsiębiorstwom prowadzącym odzysk odpadów i poddane procesom recyklingu R3, R4, R5),
- 45,81 % - odpad 19 12 12 (frakcja palna)- odpady przetworzona na paliwo alternatywne,
- 0,87 % - frakcja balastowa (odpad 19 12 12) – pozostałość z mechaniczno- biologicznego przetwarzania odpadów która przeznaczona jest docelowo do składowania;

Odpady ulegające biodegradacji odebrane i zebrane w 2021 roku w ilości 31,9 Mg przekazane zostały do ZZO w Hajnówce, gdzie poddane zostały kompostowaniu w procesie odzysku R3. W wyniku tego procesu powstał odpad o kodzie 19 05 03 (kompost nieodpowiadający wymaganiom) przeznaczony do odzysku podczas rekultywacji składowisk oraz odpad o kodzie 19 05 01 poddany ponownie procesowi kompostowania R3.

Na terenie Gminy Mielnik nie prowadzono wstępnej segregacji odpadów opakowaniowych odebranych i zebranych selektywnie. Odpady zbierane przez mieszkańców odbierane były jako odpad 15 01 06 (zmieszane odpady opakowaniowe) i zostały przekazane do ZZO w Hajnówce, gdzie poddane zostały procesowi segregacji. Średni procentowy odzysk poszczególnych rodzajów odpadów z tego odpadu 15 01 06 za 2021 r. przedstawia się następująco:

- 31,47 % - opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02)
- 9,07 % - opakowania z metali (15 01 04)
- 1,43 % - opakowania wielomateriałowe (15 01 05)
- 55,64 % - frakcja palna (19 12 12)

Odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych i metali oraz opakowania wielomateriałowe zostały przekazane recyklerom i poddane recyklingowi w procesie R3 i R4.

Pozostałe odpady opakowaniowe i inne zbierane oraz odbierane selektywnie przekazane zostały bezpośrednio lub pośrednio (przez ZZO w Hajnówce lub innych pośredników) do przedsiębiorców prowadzących recykling lub zagospodarowujących odpady w inny sposób.

#### **IV. Analiza kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.**

Przystępując do analizy kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, należy najpierw zwrócić uwagę na „składniki” tych kosztów. Biorąc pod uwagę zapisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, gmina porywa

koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. A więc kosztami tymi są koszty poniesione z tytułu:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- obsługi administracyjnej tego systemu.

W 2021 r. odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych był świadczony na podstawie umowy obowiązującej w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. zgodnie, z którą wynagrodzenie za miesiąc świadczenia usługi wynosiło w zależności od ilości faktycznie odebranego odpadu i zostało obliczane jako iloczyn stawki za Mg odpadu, która wynosiła 1.487,80 zł brutto oraz masy odebranego odpadu.

Na podstawie faktur wystawionych przez PUK Hajnówka, gmina w 2021 r. poniosła opłatę za odbiór i zagospodarowanie odpadów w wysokości 605.279,68 zł, są to koszty jedynie za odbiór i zagospodarowanie odpadów poniesione na rzecz firmy odbierającej. Należy mieć na uwadze, że do kosztów tych trzeba doliczyć również koszty administracyjne związane z obsługą całego systemu, które tu nie zostały ujęte, a zostały poniesione przez gminę.

Wpłaty z tytułu opłaty w 2021 r. kształtują się następująco: 458.376,47 zł, zaległości za 2021r.- 19.068,00 zł (stan na 31.12.2021r.).

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy nie wnieśli opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, podejmowane były czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych.

## **V. Liczba mieszkańców**

W Gminie Mielnik, wg danych z ewidencji ludności prowadzonych przez tutejszy Urząd, zameldowanych na dzień 31.12.2020r. było 2366 osoby (stali + czasowi mieszkańcy). Z kolei w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, złożonych w Urzędzie Gminy w systemie gminnym ujętych zostało 1840 mieszkańców (stan na 31.12.2020r.) Różnica w podanej liczbie mieszkańców wynika m.in z tego, że wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, którzy ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem Gminy. Na bieżąco prowadzone są działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzenie ich ze stanem faktycznym.

Zdecydowana większość mieszkańców zadeklarowała selektywną (bez kompostownika) zbiórkę odpadów co przedstawia następujące zestawienie:

- liczba złożonych deklaracji ogółem: 869 (1769 osób)
- ilość nieruchomości posiadających kompostowniki: 478 ( 1205 osób)
- ilość nieruchomości bez kompostownika: 286 (564 osób).

## **VI. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy**

Na terenie Gminy Mielnik w 2021 r. nie odnotowano konieczności wydania przez Wójta Gminy decyzji administracyjnych wobec właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

## **VII. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy**

Na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne w 2021 roku z terenu gminy odebrano następujące ilości odpadów (masa odpadów z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych):

- Opakowania z papieru i tektury- 2,98 Mg
- Opakowania z tworzyw sztucznych- 3,06 Mg
- Opakowania wielomateriałowe- 0,80 Mg
- Zmieszane odpady opakowaniowe- 52,86 Mg
- Opakowania ze szkła- 50,58 Mg
- Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone- 0,35 Mg
- Zużyte opony- 1,48 Mg
- Odpady budowlane i rozbiórkowe- 40,47 Mg
- Papier i tektura- 12,92 Mg
- Tekstylia- 3,04 Mg
- Leki- 0,0845 Mg
- Baterie i akumulatory- 0,12 Mg
- Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne- 6,9 Mg
- Tworzywa sztuczne- 2,10 Mg
- Popiół- 3,16 Mg
- Odpady ulegające biodegradacji- 31,9 Mg
- Odpady wielkogabarytowe- 39,48 Mg
- Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne- 260,86 Mg

Osiągnięty przez Gminę Mielnik poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych za 2021 r. wyniósł 23,81 %.

Osiągnięty przez Gminę Mielnik poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania za 2021 r. wyniósł 0,35 %.

## **VIII. Wnioski**

Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, że system gospodarki odpadami na terenie Gminy Mielnik funkcjonuje prawidłowo. W 2021 r. osiągnięto wymagane poziomy określone w odpowiednich rozporządzeniach.

Porównując masy odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w 2021 r. w stosunku do lat ubiegłych, uwidacznia się tendencja zwykła w ilości wytwarzanych odpadów. Z analizy ilości poszczególnych rodzajów odpadów można stwierdzić, że bardzo duża ilość odpadów została dostarczona przez mieszkańców do PSZOK-u, którego to powstanie znacznie ułatwia mieszkańcom wyzbycie się tzw. odpadów problemowych oraz podnosi świadomość prawidłowej segregacji odpadów oraz przyczynia się do niezalegania odpadów w pobliskich rowach, lasach, itp.

Jednak rokrocznie opłaty za odbiór odpadów i ich zagospodarowanie rosną, co przekłada się na stawki ustalane w stosunku do mieszkańców. Analiza wskazuje, że dochody z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie pokrywają kosztów funkcjonowania systemu. Mimo znacznych podwyżek system nie jest w stanie samoczynnie się zbilansować, konieczne jest dopłacanie do systemu przez gminę.

Priorytetowym zadaniem dla Gminy Mielnik na lata następne jest dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości

wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego sortowania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów, a także prawidłowości segregowania odpadów u źródła.

**Wójt Gminy Mielnik**

**dr Marcin Urbański**